

برنامه رصدخانه شهری

(Urban Observatory)

این برنامه که به اختصار Guo نیز نامیده می‌شود، با ارائه اطلاعات و آمار کاربردی، شاخص‌ها و اعداد و ارقام کارآمد در ارتباط با موضوعات شهری در کشورهای مختلف به تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران، دولت‌ها و شهرداری‌ها و... کمک می‌کند. برنامه GUO که به وسیله UN-HABITAT راه‌اندازی شده، در راستای اهداف این نهاد و برای سنجش و پایش وضعیت توسعه شهری در جهان به اجرا درآمده و در هماهنگی با برنامه «رهبری محلی (BLP)» که برای اطمینان از استفاده از اطلاعات و همکاری شبکه‌ای بین شهرها تأسیس شده، فعالیت می‌کند. فعالیت‌های این برنامه بر توسعه شبکه‌ای یکپارچه از رصدخانه‌های شهری در سطوح محلی و ملی بنا شده است.

سه حوزه اصلی عملکردی این نهاد شامل کمک به دولت‌ها، شهرداری‌ها و نهادهای محلی برای تقویت توانایی جمع‌آوری، مدیریت، نگهداری و استفاده از اطلاعات در حوزه توسعه شهری، بهبود استفاده از دانش و شاخص‌های شهری برای تصمیم‌سازی، برنامه‌ریزی و مدیریت شهری مشارکتی و جمع‌آوری و انتشار نتایج فعالیت نظارت در سطوح شهری، ملی و جهانی و انتشار تجارب موفق در حوزه اطلاعات شهری در سراسر جهان می‌باشد.

■ معرفی سازمان‌های مؤثر در حوزه اقتصاد شهر:

■ بانک توسعه اسلامی

An Introduction to the Effective Organizations in Urban Economics: Islamic Development Bank



بانک توسعه اسلامی یکی از مؤسسات بزرگ مالی توسعه‌ای بین‌المللی و از نهادهای تخصصی سازمان کنفرانس اسلامی محسوب می‌گردد که در سال ۱۹۷۵ میلادی از سوی ۲۲ کشور اسلامی و با سرمایه اولیه ۷۵۵ میلیون دینار اسلامی در جده عربستان تأسیس شد و هم‌اکنون ۵۶ کشور از چهار قاره آسیا، آفریقا، اروپا و آمریکا عضو این بانک می‌باشند. سرمایه پذیرهنویسی شده این بانک

بخش نظامات مالی مسکن می‌کوشد تا بهره‌وری، کارایی و دسترسی‌پذیری نظام‌های مالی مسکن در کشورها را بهبود بخشیده، سازوکارهای جدیدی را در این حوزه طراحی کرده و دسترسی عادلانه و منصفانه همه افراد را به منابع مالی مورد نیاز برای تأمین مسکن فراهم سازد. بخش نظامات مالی شهری نیز سازوکارها و ابزارهای لازم برای تأمین مالی توسعه شهری و خدمات شهری زیربنایی و زیرساخت‌ها را توسعه می‌دهد. این برنامه به صورت ویژه بر چگونگی مشارکت‌دهی منابع مالی بخش خصوصی در تأمین زیرساخت‌ها و خدمات شهری برای مناطق فقیرنشین و چگونگی مشارکت سازمان‌های جامعه مینا در توسعه شهری و تأمین زیرساخت‌ها و مدیریت آن‌ها تمرکز دارد. این برنامه هم‌چنین نظام‌ها و ابزارهای مالی مرتبط با مسکن و تجارب کسب شده در این حوزه را مورد تحلیل و ارزیابی قرار می‌دهد.

این برنامه، تجارب، روش‌ها و تکنیک‌های عملی کسب شده در این حوزه را مستندسازی کرده و با هدف تبادل اطلاعات در اختیار علاقمندان قرار می‌دهد.

برنامه شهرهای سالم‌تر

(Safer Cities Program)

برنامه شهرهای سالم‌تر در سال ۱۹۹۶ آغاز به کار کرد. تمرکز اولیه این برنامه بر روی شهرهای آفریقایی بود، چرا که شهرداران این شهرها نگران افزایش خشونت در سطح شهرها بوده و برای بهبود وضعیت ایمنی شهرهای خود خواستار کمک و توسعه راهبردهای پیشگیرانه بودند.

UN-HABITAT طی پانزده سال گذشته، دانش نظری در حوزه پیشگیری از خشونت‌های شهری را تدوین کرده و گسترش داده است. این مطالعات، بر مدیریت شهری و مدیریت آسیب‌پذیری در برابر خشونت‌های شهری تمرکز نموده و ابزارها و راهبردهای مناسب در این حوزه را توسعه می‌دهد. این برنامه به دنبال ایجاد شهرهایی سالم‌تر و ایمن‌تر و افزایش هم‌بستگی اجتماعی در سطح شهرها می‌باشد. در حال حاضر این پروژه حتی در سطح ملی در تعدادی از کشورهای آفریقایی نیز اجرایی شده و کشورهای امریکای لاتین، آسیا و تعدادی از کشورهای اقیانوسیه نیز به این برنامه پیوسته‌اند.



در حال حاضر بالغ بر چهار میلیارد دینار اسلامی است که از این میان، جمهوری اسلامی ایران با پذیره نویسی سهام به ارزش ۷۰۰ میلیون دینار اسلامی، چهارمین سهامدار بزرگ بانک توسعه اسلامی محسوب می‌گردد.

ساختار سازمانی و مدیریتی این بانک شامل هیئت عامل، هیئت مدیره اجرایی و ریاست بانک می‌باشد. هم‌چنین بانک توسعه اسلامی دارای یک ستاد (دفتر مرکزی) در شهر جده و سه دفتر منطقه‌ای در آلماتی (قزاقستان)، کوالالامپور (مالزی) و رباط (مراکش) است. به‌علاوه این بانک به‌منظور پیگیری اجرای پروژه‌های مصوب، در هر یک از کشورهای ایران، اندونزی، قزاقستان، لیبی، پاکستان، سنگال و سودان، نمایندگانی محلی منطقه‌ای دارد.

گروه مؤسسات وابسته به بانک توسعه اسلامی

تعدادی از مؤسسات وابسته به بانک توسعه اسلامی که مستقیماً با نهادهای مدیریت شهری ارتباط برقرار می‌کنند، عبارتند از:

شرکت اسلامی برای توسعه بخش عمومی و خصوصی (ICD):

هدف از ایجاد این شرکت به عنوان یکی از نهادهای وابسته به گروه بانک توسعه اسلامی، عمدتاً شناسایی فرصت‌های بخش خصوصی است تا بتواند به عنوان موتور رشد عمل نماید، با این حال با نهادهای مالی وابسته به بخش عمومی نیز همکاری دارد. هم‌چنین از دیگر اهداف این شرکت می‌توان به ارائه حیطه گسترده‌ای از محصولات و خدمات مالی سودآور، بسیج منابع مالی اضافی برای بخش خصوصی در کشورهای عضو بانک توسعه اسلامی، تشویق توسعه بازارهای سرمایه‌ای و مالی اسلامی و نهایتاً تبدیل شدن به یک نهاد مالی چند جانبه اسلامی، برای توسعه بخش خصوصی در تکمیل نقش بانک توسعه اسلامی از طریق توسعه و پیشبرد بخش خصوصی به‌عنوان موتور رشد و کامیابی اختصاری اشاره کرد.

در حال حاضر سهامداران شرکت ICD، ۴۴ کشور عضو، به همراه نهادهای مالی عمومی از جمله شرکت سرمایه‌گذاری خارجی ایران، بانک کشاورزی و بانک ملی ایران، صندوق سرمایه‌گذاری عمومی سعودی (عربستان) و بانک ملی الجزایر می‌باشد.

شرکت ICD حیطه گسترده‌ای از محصولات و خدمات مالی را برای مشتریان خود ارائه می‌کند که عبارتند از: تأمین مالی مستقیم، خطوط اعتباری، تأمین مالی شرکتی، مدیریت اموال، خدمات مشاوره‌ای، تأمین مالی ساختاری.

معیار احراز شرایط جهت استفاده از تسهیلات شرکت ICD:

کلیه فعالیت‌های خدماتی یا حمایتی که قانونی، مطابق با شریعت، به لحاظ مالی سود آور، به لحاظ اقتصادی بادوام و در جهت کمک به توسعه کشورهای عضو باشد، واجد شرایط تسهیلات شرکت یاد شده تا زمانی هستند که اکثریت سهام (۵۱ درصد) در دست بخش خصوصی کشورهای عضو باشد.

خط مشی سرمایه‌گذاری شرکت اسلامی برای توسعه بخش خصوصی، در صورت سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی کشور عضو، این است که ظرف مدت ۵ تا ۷ سال اقدام به فروش تدریجی سهام خود به سهامداران کشور عضو یا سهامداران خارجی بر اساس توافق حاصله می‌نماید. هم‌چنین حداکثر سهام شرکت ICD در سرمایه‌گذاری بانک‌ها یا شرکت‌ها، ۳۳ درصد خواهد بود بدین معنا که از یک پروژه ۲۰ میلیون دلاری، سهام شرکت ۶ میلیون دلار می‌باشد. انواع پروژه‌های واجد شرایط تأمین مالی از سوی ICD عبارتند از:

۱- پروژه‌های جدید (Greenfield)؛ شرکت ICD در مورد پروژه‌های جدید که دارای تأثیر کلی بر اقتصاد کشور باشند، حداکثر تا ۴۰ درصد هزینه سرمایه‌گذاری پروژه، مشارکت مالی دارد.

۲- توسعه پروژه (Expansion Projects)؛ که مربوط به تأمین مالی سرمایه‌گذاری در توسعه طرح‌ها یا افزایش ظرفیت می‌باشد. در این حالت ICD حاضر به مشارکت مالی تا حدود ۵۰ درصد هزینه سرمایه‌گذاری پروژه است.

۳- پروژه‌های موجود تحت بازسازی

۴- عملیات خصوصی‌سازی؛ شرکت ICD می‌تواند شرکت‌های دولتی را که در حال خصوصی‌سازی هستند، تأمین مالی نماید به شرط آن که میزان سرمایه‌گذاری



و در یک کشور ۲۰ سرمایه تعهد شده صندوق می‌باشد.

دفتر همکاری‌های فنی

این دفتر از دو بخش تشکیل شده است:

- ۱- برنامه همکاری‌های فنی که به منظور ترویج و ارتقای توسعه منابع انسانی طراحی گردیده است.
- ۲- سازمان‌های غیردولتی و زنان فعال در توسعه (NGOs/WID) که به منظور کمک به گروه‌های فقیر و محروم کشورهای عضو در اکتساب نیازهای مطلوب و مورد نیاز خود و همچنین توسعه سیاست‌های بانک در کمک به زنان در مشارکت و بهره‌وری از مراحل توسعه اجتماعی و اقتصادی به وجود آمده‌اند.

در واقع این دفتر نقش مؤثری را در توسعه منابع انسانی به شیوه ترویج همکاری‌های فنی از طریق تبادل و بسیج نیروهای انسانی، مهارت‌ها و دانسته‌های فنی، تطبیق ظرفیت‌های موجود با ظرفیت‌های مطلوب و همچنین ارتقای نقش سازمان‌های غیردولتی/سازمان زنان در کشورهای عضو ایفا می‌کند.

اهداف دفتر همکاری فنی:

- ۱- توسعه منابع انسانی از طریق بسیج ظرفیت‌های فنی، متخصصان و توانایی‌های آموزشی
 - ۲- کاهش تأخیر در اجرای پروژه‌ها از طریق کاهش فشارها و محدودیت‌های مدیریتی، فنی و سازمانی
 - ۳- افزایش مطابقت نیازهای موجود در کشورهای عضو با ظرفیت‌ها و استعدادها موجود در سایر اعضا
 - ۴- ارتقای نقش سازمان‌های غیر دولتی/سازمان زنان به منظور کاهش فقر
 - ۵- ایجاد مشارکت و همکاری استراتژیک از طریق پیشبرد و تشویق تبادل تجارب، اطلاعات و تکنولوژی‌های مناسب با نیازهای توسعه‌ای کشورهای عضو.
- سه روش اصلی جهت دسترسی دفتر همکاری‌های فنی به اهداف اصلی خود عبارتند از:
- الف) آموزش ضمن خدمت
 - ب) استخدام و بکارگیری متخصصان
 - ج) سازماندهی سمینارها، کارگاه‌های آموزشی و کنفرانس‌ها.

دولت در آن شرکت، بیشتر از ۴۹ درصد نباشد. این شرکت همچنین به تأمین مالی پروژه اجرا شده از طریق موافقتنامه‌های ترجیحی یعنی به صورت (BOT, BOOT, BOO) و تأمین مالی نوسازی شرکت‌های خصوصی شده جهت افزایش رقابت پذیری و بهره‌وری آن‌ها می‌پردازد.

شایان ذکر است که جمهوری اسلامی ایران با (۱۲/۳ درصد) پس از کشور عربستان (۲۱/۲ درصد) و پاکستان (۱۲/۴ درصد)، سومین سهامدار شرکت ICD می‌باشد.

ضوابط و شرایط مالی و سرمایه‌گذاری ICD:

مهلت ساخت و تنفس: ۸ سال

حداقل میزان تأمین مالی: ۲ میلیون دلار

ضمانت‌های مورد نیاز: وثیقه، حواله، ضمانت شرکتی از شرکت‌های مادر، تضمین‌های شخصی و ضمانت نامه‌های بانکی.

صندوق زیربنایی بانک توسعه اسلامی

(IDB Infrastructure Fund):

صندوق زیربنایی بانک توسعه اسلامی (IF)، نخستین ابزار سرمایه‌گذاری در نوع خود می‌باشد که به منظور تمرکز، تأکید و توسعه زیربنایی در ۵۵ کشور عضو بانک در کشور بحرین تأسیس گردیده است.

شایان ذکر است که صندوق، دارای یک دفتر منطقه‌ای در دارالسلام تانزانیا است. صندوق از یک ساختار منحصر به فرد برخوردار می‌باشد که شامل یک نهاد فراملی نظیر بانک توسعه اسلامی است که نقش یک ضامن و تشویق کننده را برای صندوق ایفا می‌نماید.

اهداف استراتژیک صندوق عبارتند از افزایش حجم سرمایه‌گذاری در دراز مدت و پیشبرد و ارتقای توسعه و افزایش سرمایه در منطقه. همچنین صندوق زیربنایی از روش‌های تأمین مالی اسلامی برای کلیه سرمایه‌گذاری‌های مشترک خود استفاده می‌کند و از این راه مناسباتی با بانک‌های توسعه اسلامی و مؤسسات مالی برقرار می‌سازد. سیاست‌ها و خط‌مشی سرمایه‌گذاری صندوق، یک رشته نظارت و محدودیت را به منظور توزیع ریسک تصریح می‌نماید. برای نمونه، سقف سرمایه‌گذاری در یک پروژه ۱۰



رویه‌های درخواست از دفتر همکاری‌های فنی

- ۱- متقاضیان لازم است که فرم‌های مخصوص درخواست را به همراه کلیه اطلاعات لازم به دفتر همکاری‌های فنی بانک توسعه اسلامی ارسال نمایند.
- ۲- فرم‌های درخواست باید به امضاء و تأیید کانال رسمی ارتباطی کشور عضو با بانک توسعه اسلامی (وزارت اقتصادی و دارایی یا سازمان سرمایه‌گذاری) رسیده باشد.

مالکیت ذی‌نفع انتقال می‌یابد.

۳- فروش اقساطی

یکی دیگر از شیوه‌های تأمین مالی به صورت میان مدت است که مالکیت دارایی و اموال بلافاصله پس از تحویل دارایی به خریدار منتقل می‌گردد، در حالی که مبلغ خرید به صورت اقساط، بازپرداخت می‌شود.

عملیات و شیوه‌های تأمین مالی:

- تأمین مالی و فعالیت‌های مربوط به گروه بانک توسعه اسلامی (IDB) را می‌توان به چهار گروه عمده تقسیم نمود:
- ۱- تأمین مالی پروژه‌ها (بلندمدت و عملیات کمک فنی)
 - ۲- عملیات تأمین مالی تجاری (کوتاه‌مدت)
 - ۳- عملیات طرح‌ها و مؤسسات زیر مجموعه گروه IDB
 - ۴- عملیات صندوق وقف (کمک ویژه)

۴- مشارکت در سرمایه

بانک توسعه اسلامی در سهام شرکت‌ها و مؤسسات (از جمله نهادهای مالی اسلامی) در کشورهای عضو که به طور بالقوه درآمدزا و مطابق با اصول شریعت باشند و همچنین تأثیر توسعه‌ای عمده‌ای بر اقتصاد کشورهای خود داشته باشند، مشارکت می‌نماید. هنگامی که انتظار بازده معقولی از سرمایه‌گذاری وجود دارد، بانک توسعه اسلامی از طریق «مشارکت در سرمایه»، وجوه مورد نیاز را به منظور تقویت ساختار سرمایه‌ای آن شرکت و ایجاد جلب اطمینان دیگر سرمایه‌گذاران در شرکت تأمین می‌نماید.

الف) تأمین مالی بلندمدت بانک

عملیات عادی بانک شامل تأمین مالی پروژه‌ها و عملیات کمک فنی می‌باشد. روش‌های تأمین مالی به کارگرفته شده نیز شامل وام، اجاره به شرط تملیک، فروش اقساطی، استصناع، مشارکت در سرمایه، تقسیم سود، خطوط اعتباری و کمک فنی یا کمک‌های بلاعوض می‌باشد.

۵- استصناع

استصناع، قراردادی است که به موجب آن، یک طرف قرارداد تعهد می‌نماید تا کالای مشخصی را با ویژگی معین، قیمت مشخص و در یک زمان خاص تولید کند که عمدتاً شامل هرگونه فرآیند تولید، ساخت، مونتاژ یا بسته بندی می‌گردد، همچنین استصناع می‌تواند در تأمین مالی کالاهای سرمایه‌ای و حتی کالاهای غیرملموسی چون گاز و برق به کار رود.

۱- وام

این نوع از تسهیلات به منظور اجرای طرح‌ها و پروژه‌هایی با آثار اجتماعی و اقتصادی قابل توجه که زمان اجرای طولانی دارند و ممکن است درآمدزا هم نباشند به کار می‌رود. وام‌ها به دولت‌ها یا مؤسسات عمومی و غالباً کشورهای کمتر توسعه‌یافته عضو برای ایجاد و گسترش تأسیسات زیر بنایی و صنعتی اعطا می‌گردد.

۶- تقسیم سود

این شیوه تأمین مالی شباهت زیادی با تأمین مالی به صورت سرمایه‌گذاری مشترک دارد؛ بدین ترتیب که بانک در همکاری با دیگر تأمین کنندگان مالی، سرمایه‌گذاری مشترک می‌نماید. سود یا زیان حاصله نیز به تناسب سرمایه‌گذاری میان شرکا توزیع می‌گردد.

۲- اجاره به شرط تملیک

براساس شیوه اجاره به شرط تملیک، مالکیت اموال اجاره داده شده در طول دوره اجرا که ممکن است ۱۵ سال به طول بیانجامد، در اختیار بانک توسعه اسلامی خواهد بود و پس از بازپرداخت آخرین قسط اجاره به‌عنوان هبه به

۷- تأمین مالی کمک فنی

کمک فنی عبارت است از: فراهم آوردن مهارت‌های



فنی، جهت کمک به آماده‌سازی یا اجرای یک پروژه، انتقال تکنولوژی به کشورهای عضو، توسعه نهادها یا منابع انسانی. شایان ذکر است که اولویت تأمین مالی به صورت کمک بلاعوض عمدتاً به کشورهای کمتر توسعه یافته و به ویژه برای پروژه‌های زیربنایی و کشاورزی داده می‌شود. هم‌چنین خاطر نشان می‌گردد، که عملیات کمک فنی اساساً برای بخش عمومی در نظر گرفته شده در حالی که بخش خصوصی امکان انتفاع از این کمک‌ها را در موارد مشخصی خواهد داشت.

۸- اعطای خط اعتباری به مؤسسات مالی توسعه ملی

کشورهای عضو

بانک توسعه اسلامی علاوه بر تأمین مالی پروژه‌ها، اقدام به اعطای خطوط اعتباری به نهادهای توسعه ملی (NDFIs) / بانک‌های اسلامی (IBs) در کشورهای عضو به‌ویژه جهت پیشبرد رشد و توسعه پروژه‌های بامقیاس کوچک و متوسط در بخش صنعت و کشاورزی و پروژه‌های زیر بنایی، می‌نماید.

شیوه درخواست استفاده از تسهیلات

درخواست هر نوع تأمین مالی باید از طریق مرجع رسمی مربوطه در هر کشور به IDB ارسال گردد. در جمهوری اسلامی ایران، مرجع رسمی مربوطه وزارت امور اقتصادی و دارایی - دفتر وام‌ها، مجامع و مؤسسات بین‌المللی سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران می‌باشد.

بورسیه‌ها و جوایز بانک توسعه اسلامی

مؤسسه آموزش و تحقیقات اسلامی سالانه جایزه‌ای را به تحقیقات برجسته در زمینه اقتصاد اسلامی و بانکداری اسلامی، اختصاص می‌دهد که هدف از اعطای این جایزه، تشویق و ترغیب تلاش‌های خلاق و چشمگیر است.

بانک توسعه اسلامی هم‌چنین سالانه جوایزی را به محققان و مؤسسات تحقیقاتی برتر کشورهای عضو که فعالیت و تحقیقات برجسته‌ای در زمینه علوم و فناوری انجام داده باشند، اعطا می‌نماید.

بانک توسعه اسلامی با توجه به نقش زنان در توسعه

و نیز به منظور افزایش مشارکت زنان در توسعه اقتصادی، اجتماعی و آموزشی، سالانه جایزه‌ای را به زنان محقق و هم‌چنین مؤسسات مربوط به زنان اعطا می‌نماید.

بانک توسعه اسلامی به منظور بسط دانش در میان کشورهای عضو و در چارچوب برنامه بورس تحصیلی تکنولوژی پیشرفته (IDB Merit Scholarship Programme for High Technology) هر ساله تعداد محدودی بورسیه تحصیلی در مقاطع دکترا و فوق دکترا در زمینه‌های علوم و تکنولوژی را به اساتید برجسته دانشگاه‌ها و دانشجویان و محققان برجسته کشورهای عضو، اعطا می‌نماید. برای آگاهی از نحوه ارائه این بورسیه‌ها می‌توانید به نشانی‌های زیر مراجعه کنید:

www.isdb.org

www.irti.org

جمهوری اسلامی ایران و بانک توسعه اسلامی

جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۹۸۸ به عضویت بانک توسعه اسلامی درآمد و حداقل سهام مورد نیاز جهت عضویت را به میزان ۲/۵ میلیون دینار اسلامی (۲۵۰ سهم) پذیره نویسی نمود که با تصویب مجلس و متعاقب آن هیئت عامل بانک مزبور، میزان سهم پذیره نویسی شده ایران طی چند دوره به ۷۰۰ میلیون دینار اسلامی افزایش یافت.

از بدو عضویت تاکنون، جمهوری اسلامی ایران توانسته در حدود یک میلیارد دلار از تسهیلات اعتباری بانک توسعه اسلامی، جهت تأمین مالی پروژه‌های بخش خصوصی و دولتی و هم‌چنین حدود ۱/۵ میلیارد دلار نیز از تسهیلات کوتاه مدت (تجاری) در امر صادرات و واردات کالاهای مصرفی عمدتاً واسطه‌ای و سرمایه‌ای استفاده نماید.

شایان ذکر است که در کنار استفاده از تسهیلات اعتباری پروژه‌های تجاری و بانک توسعه اسلامی، کشورمان هم‌چنین از سال ۱۳۶۹ تاکنون تقریباً هر سال، از یک فقره کمک بلاعوض برای طرح‌های بخش خصوصی و عمومی (دولتی)، عمدتاً در زمینه‌هایی همچون نوسازی و بازسازی، اسکان آوارگان، توسعه تجهیزات آزمایشگاهی و امداد رسانی به زلزله‌زدگان بهره‌برداری نموده است.

با توجه به موارد و نکات یاد شده در بالا، جمهوری اسلامی ایران تاکنون توانسته که از تسهیلات اعتباری



بانک توسعه اسلامی در پروژه‌های زیرساختاری، صنعتی و عمرانی نظیر احداث سد و شبکه آبیاری و زهکشی، ایجاد کارخانه، تأسیس بیمارستان، احداث نیروگاه، احداث و گسترش شبکه راه‌آهن و کشتی‌سازی بهره‌برداری نماید. در این راستا، وزارتخانه‌های نیرو، کشاورزی، صنایع و معادن و راه و ترابری بیشترین بهره را جهت استفاده از تسهیلات اعتباری داشته‌اند.

کشور ما چهارمین سهامدار بانک توسعه اسلامی می‌باشد و بر این اساس دارای نماینده اقتصادی در هیئت مدیره اجرایی، بانک توسعه اسلامی است، از این لحاظ، ایران تاکنون حضوری مستمر، ثابت و فعال در مورد استفاده از تسهیلات اعتباری بلندمدت و کوتاه‌مدت بانک داشته است.

■ مرکز فابا و آینده مالی شهری

The FABA Center and the Future of Urban Financing



امروزه فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات همه بخش‌های جوامع بشری را تحت‌الشعاع قرار داده است. شهرداری‌ها نیز در سال‌های آتی گرایش بیشتری به ارائه خدمات الکترونیک در حوزه‌های مالی و خدماتی خواهند داشت. بدون تردید در آینده‌ای نزدیک، موفقیت از آن شهرهایی خواهد بود که مفهوم سرعت و سهولت اطلاعات و ارتباطات را به خوبی دریافته باشند. شاید یکی از دلایل تأسیس بانک شهر و سایر نهادهای مالی وابسته به شهرداری‌ها نیز همین موضوع باشد.

امکانات حاصل از فن‌آوری اطلاعات نه تنها موجب پیدایش دیدگاه‌های جدید در خصوص نحوه تأمین خدمات مورد نیاز مشتریان شده، بلکه افق‌های تازه‌ای را نیز در زمینه ارائه خدمات نوین بانکداری و بکارگیری شیوه‌های جدید در ارائه خدمات سنتی بانک‌ها گشوده است. از این رو لازم است که برای شناساندن بانکداری الکترونیکی به مردم تلاش‌های وسیعی صورت پذیرد، از جمله این تلاش‌ها که طی سال‌های اخیر صورت گرفته، راه‌اندازی مرکز فرهنگ‌سازی و آموزش بانکداری الکترونیک (فابا) با همکاری و همفکری این معاونت و نظام بانکی می‌باشد که اقدامات گسترده‌ای را در جهت نهادینه کردن فرهنگ استفاده از ابزار، امکانات و مزایای

بانکداری الکترونیکی از یک سو و آموزش به مشتریان از سوی دیگر، انجام داده است.

مرکز فابا در یک نگاه

در سال ۱۳۸۶، دبیرخانه فرهنگ‌سازی بانکداری الکترونیک راه‌اندازی شد تا خدماتی ارائه دهد که کل نظام بانکی از آن سود برده و به انسجام و تقویت بنیه و توان بانک‌ها در شناساندن و ترویج استفاده از نوآوری و آسیب‌شناسی خدمات بانکداری نوین نیز کمک کند. در سال ۱۳۸۷ با تصویب شورای مدیران عامل بانک‌ها، «دبیرخانه فرهنگ‌سازی بانکداری الکترونیک» به «مرکز فرهنگ‌سازی و آموزش بانکداری الکترونیک شبکه بانکی کشور» تغییر نام داد و «فابا» به‌عنوان نام اختصاری این مرکز انتخاب شد.

اهم فعالیت‌ها

۱- انتشار مجله «بانکداری الکترونیک»، ویژه مدیران

نظام بانکی

نشریه «بانکداری الکترونیک» در نوع خود، نشریه‌ای ابتکاری است که تلاش دارد هم آینه درست‌نمای خدمات الکترونیکی بانک‌ها باشد، هم زمینه‌های هم‌اندیشی و هم‌گرایی مدیران، تصمیم‌سازان و کارشناسان فعال شبکه بانکی را فراهم سازد و هم به اطلاع‌رسانی، آموزش و فرهنگ‌سازی در این حوزه بپردازد.

این نشریه با رویکرد آموزشی، بی‌طرف و کارشناسانه و با هدف فرهنگ‌سازی، همگرا کردن فعالان نظام بانکی، تقویت کارگروه‌های بانکداری الکترونیک، تقویت هم‌زمان روحیه رقابت و رفاقت در میان بانک‌ها، فراهم‌سازی زمینه تبادل اطلاعات و تجارب مدیران و کارشناسان و ایجاد فرصت برای تعامل جدی کارشناسان و مدیران نظام بانکی با متخصصان و پژوهشگران، به فعالیت می‌پردازد.

۲- انتشار «مشتري الکترونیک»؛ نشریه ویژه مشتریان

برای ایجاد تحول و نوآوری در عرصه بانکداری، توجه به مشتری‌های بالفعل و بالقوه بانک‌ها ضرورتی انکارناپذیر است. از همین‌رو مرکز فابا طراحی و انتشار نشریه‌ای ویژه مشتریان را در برنامه خود گنجانده است، این نشریه سعی می‌کند تا به شکلی جذاب در زمینه خدمات نوین

